

חברותא

שבת פרשת ויקהל-פקודי, כ"ה אדר התשפ"ג

חומר למוד שבועי

מקור הברכה

מי הקים את המשכן?

חברותא: פרשת פקודי מסימת את חמש שמות. זו הפרשה החמישית העוסקת במלאכת המשכן ובה אנו קוראים על שהתרחש אחר סיום המלאכה על ידי בצלאל ואנשיו: "ויביאו את המשכן אל משה, את האהל ואת כל כליו. . . לרש"י הנה קשה, מדוע היו צריכים להביא את חלקי המשכן אל משה, והוא מביא על כך את פרוש המדרש:

" . . . שלא הנה יכול להקימו שום אדם מחמת כבוד הקרשים, שאין כוח באדם לזקפו, ומשה העמידו. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: איך אפשר הקמתו על ידי אדם? אמר לו: עסק אתה בידיך, נראה כמקימו והוא נזקף וקם מאליו. וזהו שנאמר 'הוקם המשכן', הוקם מאליו."

זקוקים למשה

שליח/ה: מענינו מאוד! אנו לומדים מכך, שאפלו שכל בני ישראל תרמו למשכן והאמנים עשו את מלאכתם בצורה המשלמת ביותר, עדין הם לא יכלו להקים את המשכן. הם היו מכרחים לפנות למשה רבנו, שעל ידו הוקם המשכן בגס, אך גם זה עדין לא הספיק. כדי שהשכינה אכן תשרה במשכן הם היו מכרחים לקבל ברכה ממשה רבנו, שברך אותם:

myshliach.net

תודתנו נתונה למערכת 'נשמח דאורייתא' על עזרתם והסכמתם בהדפסת החומרים

”וְיִהי רָצוֹן שְׁתַּשְׁרָה שְׂכִינָה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם”.

הַדָּבָר מְלַמְּדֵנוּ הוֹרָאָה נִפְלְאָה בְּעִבּוּדַת ה', בְּמִשְׁכַּן הַפְּרָטִי שֶׁל כָּל יְהוּדִי, בּוֹ הוּא מִבְקֵשׁ שְׁתַּשְׁרָה הַשְּׂכִינָה:

הַתְּקָשׁוֹת

חֲבֵרוֹתָא: כְּפִי שְׁבַצְלָאֵל וְאַנְשֵׁיו הַשְּׁלִימוּ תַחֲלָה אֶת הַמְּלָאכָה וְאַזְ בָּאוּ לַמִּשְׁה רַבְּנֵי שְׂיָקִים בְּפַעַל אֶת הַמִּשְׁכָּן – כִּךְ גַּם עָלִינוּ לְהַשְׁלִים תַחֲלָה אֶת הַמְּלָאכָה הַמְּטֻלָּת עָלֵינוּ; הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת – לַעֲשׂוֹת 'כְּלִי' לְפָרְנֶסֶה, לְבָרִיאוֹת וּלְכָל מָה שְׁאַנּוּ צְרִיכִים, וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת – לַעֲסֹק בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה, בְּקִיּוּם הַמִּצְוֹת וּבְהַפְצַת הַמַּעֲשִׂוֹת.

אֲךָ עָלִינוּ לַדַּעַת שְׁאִין בְּכוּחֵנוּ לְהִקְיָם לְבַד אֶת הַמִּשְׁכָּן, אֲלֵא אָנוּ זְקוּקִים 'לְהַתְּקָשׁוּר' לְנִשְׂיַא הַדּוֹר – מִשְׁה רַבְּנֵי שְׁבַכְל דּוֹר וְדוֹר, הַמְּסִיעַ לָנוּ ב'הַקְּמַת הַמִּשְׁכָּן' וּמוֹרָה לָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ בְּעִבּוּדַת ה', וְעַל יְדוֹ אָנוּ זוֹכִים לְהַדְּבֵק בַּה', וְהוּא גַם 'מְבַרְךְ אוֹתָנוּ' וְאַנּוּ זוֹכִים לְקַבֵּל בְּפַעַל אֶת כָּל הַשְּׁפַע לוֹ אָנוּ זְקוּקִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

אִיזְהוּ חֲכָם

שְׁלִיחַ/ה: עַל כִּךְ אוֹמְרַת הַגְּמָרָא: ”מִי שֵׁיִשׁ לוֹ חוֹלָה בְּבֵיתוֹ, יִלְךְ אֲצֵל חֲכָם וַיִּבְקֵשׁ עָלָיו רַחֲמִים”. חוֹלָה הוּא בְּמוֹכֵן שְׁחָסַר לוֹ אִיזוֹ שְׁלֵמוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת אוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת. וְכֵאֵן לֹא מְסַפִּיקָה עִבּוּדַת ה' הָאִישִׁית שְׁלוֹ אֲלֵא עָלָיו לְפָנוֹת ל'חֲכָם שְׁבַעִירוֹ'. ”אִיזְהוּ חֲכָם? הִרְוֵאָה אֶת הַנוֹלָד” – מִי שְׁרוּאָה כִּיִּצַד כָּל דָּבָר בְּעוֹלָם נוֹלָד, נוֹצֵר וְקִיָּם, מְדַבֵּר ה' שְׁמַחִיָּה אוֹתוֹ. הוּא לֹא רוּאָה כִּי אֶת הַגִּשְׁמִיּוֹת וְהַחֲמִרִיּוֹת שֶׁל כָּל דָּבָר, אֲלֵא בְּעֵקֶר אֶת הַקְּדוּשָׁה וְהַאֲלֻקוֹת שְׁנִמְצָאָת בּוֹ. דוֹקָא אָדָם כְּזֶה יִכוֹל לְרִאוֹת אֶת שְׂרֵשׁ ה'חֲלִי' וְהַחֲסָרוֹן וּלְרַפֵּא אוֹתוֹ.

מִצַּד שְׁנֵי, זֶה חֲכָם שְׁנִמְצָא 'בְּעִירוֹ' – הוּא לֹא שְׁקוּעַ כִּי בְּעִנְיָנוּ הַרוּחָנִיִּים, אֲלֵא גַם מְסוּר וְנָתוֹן לְאַנְשֵׁי הָעִיר, לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּמִבְקֵשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים.

שְׁתַּשְׁרָה שְׂכִינָה

חֲבֵרוֹתָא: וְכִךְ הִיָּה כָּאֵן אֲצֵל מִשְׁה רַבְּנֵי, רוּעֵה יִשְׂרָאֵל. הוּא לֹא דָאָג כִּי לְרוּחָנִיּוֹת שְׁלוֹ, אֲלֵא הַתְּמַסָּר לְעַם יִשְׂרָאֵל וְהִיָּה מְאֹחַד עִמָּם, וְלָכֵן בְּבִרְכָה שְׁלוֹ הוּא כּוֹלֵל אֶת עֲצָמוֹ יַחַד עִם שְׁאָר הָעָם: ”וַיְהִי לְעַם ה' אֲלֻקֵּינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ”. וְכִךְ, מִתּוֹךְ הַתְּקָשׁוֹת לַמִּשְׁה רַבְּנֵי שְׁבַדוֹר, לְנִשְׂיַא הַדּוֹר, אָנוּ זוֹכִים לְהַשְׁרָאָת הַשְּׂכִינָה, בְּגִאָלָה הָאֲמַתִּית וְהַשְּׁלָמָה.

הלקח:

"השואל במה היא ההתקשרות שלו אלי מאחר שאין אני מכירו פנים. ההתקשרות האמתית היא על ידי למוד התורה, כשהוא לומד המאמרי חסידות שלי, קורא את השיחות ומתחבר עם ידידי, אנשי שלומנו, ותלמידי התמימים יחיו, בלמודם ובהתנעצותם, ומקיים בקשתי באמירת תהלים ובשמירת זמני הלמודים, הנה בזה היא ההתקשרות".

(מעובד על-פי לקו"ש חי"א, עמ' 169 ואילך)

שאלות הבנה:

- מי הכין את המשפן ומי הקים אותו בפעל?
- מה שני הפרטים האלה מלמדים אותנו בעבודת ה'?
- מדוע דוקא החכם יכול לבקש רחמים על החולה?
- מה הפרוש 'חכם שבעירו'?

נא להדק חגורות, יוצאים לדורך!

שליח/ה: השבת אנו קוראים את פְּרֻשַׁת פְּקוּדֵי וּמְסִימִים אֶת סֵפֶר שְׁמוֹת, בהכרזת "חזק, חזק ונתחזק".

חמש שמות נקרא בשם 'ספר הגאולה' כי הוא מספר על גאולת עם ישראל ממצרים. בסוף החמש, בפרשה שלנו, מספר על הקמת המשכן, גלוי השכינה שהיה במשכן, וממש בסיום הספר מספר על הענן שהיה שוכן מעל אהל מועד, אך לפני שבני ישראל היו נוסעים הלאה, הענן היה עולה בחזרה למעלה.

למה הספור על הגאולה והקמת המשכן, מסתים במסעות של בני ישראל ובענן שהיה מסתלק? מה זה בא ללמד אותנו?

חברותא: התורה באה ללמד אותנו מה המטרה האמתית. יש מצב שבו הענן שורה על המשכן, שזה רומז על גלוי השכינה. אבל המשימה שלנו היא לגלות את הקדשה בעולם גם כשנוסעים הלאה, גם כשהענן מסתלק ואין גלוי אלקות.

לכן הספור על המשכן מסתים דוקא בהסתלקות הענן, כי כאן מתחילה העבודה החשובה.

שליח/ה: כך גם כשיהודי נמצא בגלות, ומסביבו יש חשך. לא תמיד קל ופשוט לו לקיים תורה ומצוות – עליו לדעת שהוא נמצא באמצע ה'מסע' לעבר הגאולה העתידה. לא רק שכשייש נסיון או משהו שמפריע לנו לקיים תורה ומצוות, אנחנו ממשיכים קדימה, אלא הנסיון עצמו מלמד אותנו שאנחנו בכוון הנכון. ממש כמו הענן, שדוקא כשהוא היה מסתלק בני ישראל היו ממשיכים לנסע קדימה.

הלקח:

עלינו לדעת שיש לנו תמיד את הכוח לא להתפעל מהחשך שמסביב, לא לחשב מה יגידו אחרים, אלא להתקדם הלאה במסע. להמשיך בקיום התורה והמצוות, ולהפך את העולם פלו למקום של משכן, למקום של השראת השכינה.

בְּדַרְכֵי הַחֲסִידִים

מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה

"וְנִהְפֹךְ הוּא"

יהודה בן שושן הוא יהודי ממוצא צרפתי. כעבר מספר שנים בהן לא זכו לפרי בטון, פנו בני הזוג אל הרבי, באמצעות השליח ר' מול'ע אַזימוב עליו השלום, וקבלו ברכה, ואכן זכו לבת יחידה.

כשהגיעה הילדה לגיל עשר החלה הילדה להתלונן על כאבי ראש וכעבר סדרת בדיקות גלו הרופאים שהיא סובלת מבעיה קשה במוחה, לא עלינו. העצה היחידה הייתה לטוס לבוסטון שבארצות הברית ושם לשקל אפשרות של ניתוח.

כשהגיעה הילדה לשם, הציעו הרופאים בפני ההורים שתי אפשרויות: לעשות ניתוח שהם אינם יכולים להבטיח שתתעורר ממנו, או להשאיר אותה כך והיא תוכל לשרוד להערכתם כחצי שנה בלבד.

האבא נסע לניו-יורק ונכנס לרבי ל'יחידות' ושם פרץ בבכי נורא. אך הרבי הביט בו ואמר: "משנכנס אדר מרבים בשמחה! ואתה בא לכאן לעשות ההפך? מי הרשה לך להכניס עצבות לתוך החדר שלי?". האבא חשב שהרבי מתבדח כרגע כה קשה והחל לצעק: "זה החיים של הבת שלי!", אך הרבי השיב בתקיפות: "וככה תציל את הבת שלך על ידי שתכניס עצבות לתוך החדר בחדש אדר?".

האבא אמר שהוא מוכן להיות בשמחה, אבל איך אפשר? והרבי ענה: "אדר זה חדש של שמחה – 'וְנִהְפֹךְ הוּא', ואז הפך את שתי ידיו מצד ימין לצד שמאל ואמר: "הכל יתהפך".

האבא יצא החוצה ופתאום נזכר שהוא שכח לקבל מהרבי תשובה מה לעשות עם הניתוח. הוא כתב מכתב והרבי השיב דרך המזכיר כי הוא כבר ענה לו על כך ב'יחידות'. האבא חשב שאולי הרבי מתכוון לכך שאמר "וְנִהְפֹךְ הוּא", אבל בכל זאת התעקש שהוא רוצה תשובה ברורה. הרבי ענה ש"אם הוא דוקא שואל, אז שיתיעץ עם רופא שלישי". רק מאחר יותר הוא הבין את המשמעות החמורה של הדברים. רופא שלישי אכן יעץ לעשות את הניתוח, וכאשר פתחו הרופאים את הראש, הם גלו נס רפואי: הגדול נעלם. אבל לניתוח עצמו היזו מחיר כבד והילדה לא חזרה לדבר.

בחג הפסח הם שהו אצל בן משפחה בפלטבוש וב'סעודת משיח' הלכו להתנעדות אצל הרבי. באחת ההפסקות בין השיחות, הרבי קרא לו ונתן

שְׁתֵּי חֲתִיכוֹת מִצָּה וְאָמַר כֵּן: "הַמִּצָּה הַיָּה מֵאֲכָל שֶׁל רְפוּאָה וּמֵאֲכָל שֶׁל אֲמוּנָה. חֲתִיכָה אַחַת תִּתֵּן לְבַת שְׁלֹךְ שֶׁתִּהְיֶה לָּהּ רְפוּאָה וְחֲתִיכָה אַחַת תִּקַּח לְעֵצְמֶךָ שֶׁתִּהְיֶה לְךָ אֲמוּנָה. הַבַּת שְׁלֹךְ אֵינָה צְרִיכָה לְסַבֵּל מִכֶּךָ שֶׁחָסַר לְךָ אֲמוּנָה..."

אַחַר כֵּן, בְּעֵת חֲלֻקַּת הַכּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, הֶרְבִּי הוֹסִיף וְאָמַר לוֹ: "הַסֵּדֵר הוּא, קִדְּם חֲדָשׁ נִסָּן שֶׁהוּא חֲדָשׁ שֶׁל אֲמוּנָה וְאַחַר כֵּן חֲדָשׁ אֵיִר שֶׁהוּא חֲדָשׁ שֶׁל רְפוּאָה, אֲבָל כָּאֵן יְכוּל לִהְיוֹת וְיִנְהַפֹּךְ הוּא, וְהֶרְפוּאָה שֶׁל הַבַּת לֹא תִּחַכְּהָ עַד שֶׁתִּהְיֶה לְךָ אֲמוּנָה, אֲלֵא קִדְּם הִיא תִּהְיֶה בְּרִיאָה וְאַחַר כֵּן תִּבּוֹא הָאֲמוּנָה שְׁלֹךְ" ... מֵיָתֵר לְצִיָּן כִּי מֵאוֹתוֹ עָרַב נְעֻלְמוֹ לְחֻלוּטֵיִן כָּל קָשִׁי הַזְּכָרוֹן וְהַדְּבוּר שֶׁל הַבַּת.

(מעובד ע"פ "ורבים השיב מעוון" ח"א)

הַרְקוּד שֶׁהֵבִיא גֶשֶׁם

מוֹרְנוּ הַבַּעַל-שָׁם-טוֹב, כְּשֶׁהָיָה בֶּן עֶשְׂרֵה, כְּבָר הָיָה חֵבֵר בְּחִבְרַת הַצְּדִיקִים הַנִּסְתָּרִים. בְּהִיּוֹתוֹ בֶּן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה הִיָּתָה דְרָכּוֹ בַּקֹּדֶשׁ לְבַקֵּר בַּכְּפָרִים וּבַעֲזָרוֹת וּלְחַזֵּק אֶת לְבוּתֵיהֶם שֶׁל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֲמוּנַת ה'. הַבַּעַל-שָׁם-טוֹב הָיָה מִתְהַלֵּךְ כְּשֶׁהוּא לְבוּשׁ בְּבָגָד עֲלִיוֹן שֶׁחָצִיו פָּרוּה, כְּמוֹ פְּשׁוּטֵי אֲנָשֵׁי הַיִּשׁוּבִים. פַּעַם הִגִּיעַ הַבַּעַל-שָׁם-טוֹב לְיִשׁוּב יְהוּדֵי שְׁאֲנָשִׁיו הִתְעַסְקוּ בַּעֲבוּדַת הָאֲדָמָה. זֶה הָיָה בְּאֲמִצֵּעַ הַקִּיץ וְשָׁרַר שָׁם יָבֵשׁ. זְמַן רַב לֹא יָרְדוּ גְשָׁמִים, תִּבּוֹאוֹת הַשָּׂדֶה וְהַכְּרָם הִתְיַבְּשׁוּ, הַבְּהֵמוֹת הַדְּקוֹת וְהַגְּסוֹת חָלוּ בְּמַחֲלַת הַדָּבָר, וְהָיָתָה עֵת צָרָה גְּדוּלוֹה.

אֲנָשֵׁי הַיִּשׁוּב הָיוּ יְרָאֵי-שָׁמַיִם וְהִתְעוֹרְרוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה. לְאַחַר שָׁזָה לֹא הוֹעִיל, הִחְלִיטוּ לְהֵבִיא לְמָקוֹם 'מַגִּיד' שְׁיוֹכִיחַ וַיַּעֲוֹרֵר אוֹתָם לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה. הֵם הֵבִיאוּ 'מַגִּיד' וְכָל אֲנָשֵׁי הַיִּשׁוּב הִתְאַסְּפוּ בְּבֵית-הַפְּנִסֶּת וְ'הַמַּגִּיד' לֹא חָסַךְ בַּדְּבָרִים וְשָׁפַךְ עַל הָאֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים אֵשׁ וְגִפְרִית, עַד שֶׁהִקְהֵל פָּרַץ בְּבִכּוֹת וַיִּלְלוּ גְּדוּלוֹת.

מוֹרְנוּ הַבַּעַל-שָׁם-טוֹב, שֶׁנִּכַּח בְּבֵית-הַכְּנִסֶּת וְרָאָה בְּצָרְתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁשָּׁמַע אֶת קוֹלוֹת הַבִּכָּה שֶׁל הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים, פָּנָה אֵל הַ'מַּגִּיד' הַמוֹכִיחַ וְקָרָא לְעֵבְרוֹ בְּקוֹל אֲדִיר: "מָה אַתָּה רוֹצֵה מֵהַיְּהוּדִים הָאֵלֶּה? הִיְהוּדִים הֵם טוֹבִים!". וְהַבַּעַל-שָׁם-טוֹב קָרָא בְּקוֹל: "יְהוּדִים! בּוֹאוּ נִרְקֹד יַחַד וְאַחֲרֵי תִפְלַת מִנְחָה יָרְדוּ גְשָׁמִים".

בְּתַחֲלָה הִבִּיטוּ הָאֲנָשִׁים לְעֵבְרוֹ בְּחֶשֶׁד, אוֹלֵי הוּא אֵינוֹ מֵאֲמִין בְּה', חָס וְשָׁלוֹם, אוֹ שְׁיִצָּא מִדַּעְתּוֹ. אַךְ לְאַחַר שֶׁמוֹרְנוּ הַבַּעַל-שָׁם-טוֹב הִתְחִיל לְהֵבִיא רְאִיּוֹת מִמֵּאֲמָרֵי חַז"ל לְחֻזּוֹק דְּבָרָיו, הִחֲלוּ לְהֶאֱזִין לְדַבְרֵי הַחֻזּוֹק שֶׁלוּ בְּעִיָּן הָאֲמוּנָה בִּישׁוּעַת ה'. הָאֲנָשִׁים הִתְעוֹרְרוּ וְהִתְחַזְּקוּ מְאוֹד בְּאֲמוּנַת ה' וַיִּצְאוּ בְּרִקּוּד יַחַד עִם מוֹרְנוּ הַבַּעַל-שָׁם-טוֹב.

בְּאֲמִצֵּעַ הַרְקוּד הִחֵל לְרַדֵּת גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף, וּמוֹרְנוּ הַבַּעַל-שָׁם-טוֹב בֵּרַךְ אוֹתָם שֶׁיְהִיָּה אֲצֵלָם שֶׁבַע.

(ספר השיחות "ה'תש"א [בלה"ק] עמ' קיג)

יו"ל במסגרת תוכנית החברותות
לילדי השלוחים שע"י

